

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inserati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati peti vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Češkoslovaški problem vedno bolj kritičen:

Novi predlogi češkoslovaške vlade

Da ponovno dokaže svojo dobro voljo za sporazum, je češkoslovaška vlada sestavila nove predloge, ki v veliki meri ustrezajo zahtevam sudetskih Nemcev — Predlogi predvidevajo razdelitev države na 23 avtonomnih žup

Praga, 27. avgusta r. Češkoslovaški problem je ponovno zašel v zelo ostro krizo, ki izziva zaskrbljenost v vseh središčih mednarodne politike. Povod za to je dala zlasti demarša nemške vlade v raznih evropskih prestolnicah. Na drugi strani se zatrjuje, da bo kancelar Hitler na nürnberškem kongresu postavil konkretne predloge in zahteve glede rešitve sudetsko-nemškega vprašanja. V takem zunanem ozračju se vodijo te dni pogajanja v Pragi. Če bi se pogajanja o narodnostnih vprašanjih Češkoslovaške vodila v okviru čisto notranje zadeve češkoslovaške republike, neodvisno od zunanjega vpliva, bi bila stvar naglo rešena na pravičen način. Ministrski predsednik Hodža je v razgovoru z novinarji naglasil, da se češkoslovaška vlada v takih razmerah dobro zaveda, da predstavlja češkoslovaški problem neločljiv del celokupnega evropskega in svetovnega problema miru. V tem spoznanju je češkoslovaška vlada lojalno sprejela nasvete Francije, Anglije in drugih prijateljev in priznala potrebo soglasja interesov Češkoslovaške z interesi miru v Evropi. Sedaj je češkoslovaška

vlada določila novo osnovo za pogajanja in s tem dala nov dokaz svoje dobre volje ter v interesu skupnosti narodov pristala na nadaljnje koncesije. Po novem načrtu bi se češkoslovaška republika razdelila na 23 avtonomnih oblasti odnosno žup. Nemci bi dobili sorazmerno s svojim številom 22%, in sicer 4 popolnoma nemške in 2 župi z mešanim prebivalstvom. Taka razdelitev na avtonomne župe je obstajala že l. 1926. V Pragi pričakujejo, da bo ta način zadovoljil ne samo zahtev Nemcev, nego tudi zahteve ostalih narodnih manjšin, ki bodo na ta način dobile popolno notranjo avtonomijo. Parlament ostane tudi nadalje kot predstavnik nedeljivosti državne celote in suverenosti. Ta predlog je sprejel tudi lord Runciman. Njegova naloga je sedaj, da pridobi za ta načrt sudetske Nemce ter da se na tej načelni osnovi vodijo nadaljnja pogajanja. Vse je sedaj odvisno od tega, ali bodo Nemci te predloge sprejeli ali ne.

LONDON, 27. avg. e. Vsi današnji listi objavljajo, da je bila na včerajšnjem posvetovanju ministrov praške vlade sprejeta nova podlaga za razgovore s henleinov-

ci. V zvezi s tem doznava »Daily Mail«, da predstavlja nova baza nove koncesije sudetsko-nemški stranki s strani čsl. vlade. List tudi poudarja, da se madžarska stranka identificira z zahtevami sudetske stranke. Ravno tako doznava »Daily Mail«, da je gospodarski svetovalec Runcimana Aston Gwatkin o priliki poseta v Forreigen officu pokazal hladen optimizem in podobno poročajo o tem tudi drugi angleški listi. »Exchange Telegraph« smatra, da koncesije, ki jih je dala češkoslovaška vlada, predstavljajo absolutno nov načrt, o katerem se do zdaj še ni vedelo. Na vsak način pa bo Henlein moral opustiti zahtevo po avtonomiji.

Nemška demarša zaradi ČSR

PRAGA, 27. avg. h. Praški večerni listi poročajo iz Londona, da je izredna diplomatska aktivnost angleške vlade v zadnjih dneh v zvezi z diplomatskim korakom, ki ga je napravila nemška vlada pretekli teden pri raznih vladah evropskih držav. Nemška vlada je tem državam zagotovila, da želi mir in da bi bila njena želja, da se sudetsko-nemško vprašanje uredi na miren način. Če pa se bo rešitev

tega problema še nadalje zavlačevala, nemška vlada ne more iti preko tega in se bo odločno zavzela za izpolnitev zahtev sudetskih Nemcev. Nemška vlada je napravila to demaršo v Rimu, Varšavi, Londonu in drugod, le v Parizu ne. O svojih namERAH je obvestila tudi moskovsko vlado, pri čemer je nemški poslanik v dokaz miroljubnosti Nemčije še posebej naglašal, da je ostala Nemčija v sporu med Rusijo in Japonsko nevtralna.

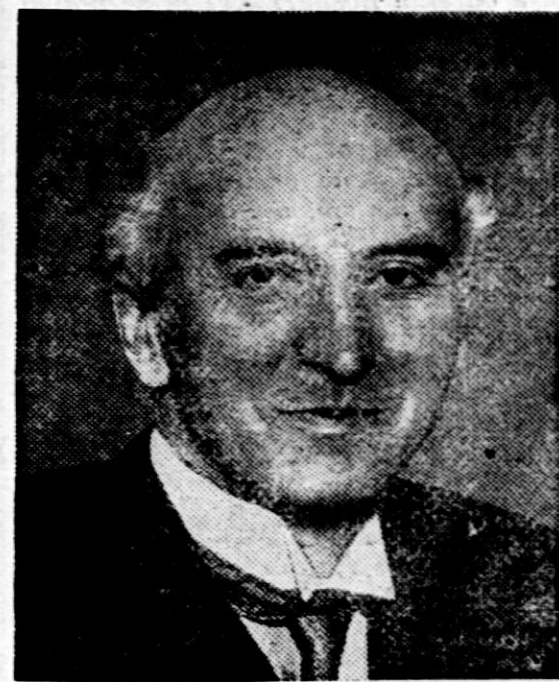
Nemški demanti

BERLIN, 27. avg. e. V dobro poučenih krogih demantirajo vesti nekega inozemskega lista, da je nemška vlada dostavila tujim državam noto o tem, da bo prisiljena podpirati borbo sudetskih Nemcev, če se nujno ne spremene sklepi o narodnih manjšinah.

Runcimanov weekend

PRAGA, 27. avg. AA. Havas: Lord Runciman in njegova soproga bosta svoj tedenski oddih preživela v gradu grofa Aldringena v Teplicah. Grof Aldringen je sin bivšega avstrijskega diplomata in se dosedaj ni pečal s politikom, nedavno pa je vstopil v sudetsko-nemško stranko. Bil je večkrat v Angliji in se že dolgo pozna z lordom Runcimanom.

Slika dneva:

Sir John Simon

angleški finančni minister, ki bo danes podal v imenu angleške vlade važne izjave o stališču Anglije do Češkoslovaške in splošnega mednarodnega položaja. Njegove izjave pričakujejo v vseh političnih in diplomatskih krogih z največjo napetostjo.

Kneginja Olga v Cavtatu

CAVAT, 27. avg. e. Včeraj ob 9. je pripeljal v cavtatsko luko jahta »Tih«, s katero so se pripeljali Nj. Vis. kneginja Olga z materjo kneginjo Jeleno ter kneževičema Aleksandrom in Nikolo. Vsa družba je ostala na jahti do 10., oba kneževiča pa sta se z motornim čolnom odpeljala do obale, kjer sta ju sprejela g. in ga. Banac. V spremstvu vzgojitelja sta si nato ogledala mesto, povsod ju je prebivalstvo pristrčno pozdravljalo. Po ogledu sta se vrnila na jahto, z drugim motornim čolnom pa sta se pripeljala k jahti tudi vojvoda in vojvodinja Kentska, ki sta se pridružila visoki družbi in z njo krenila na bližnji otok Supetar, kjer so ostali ves dan.

Dr. Stojadinović zopet v Beogradu

BEograd, 27. avg. e. Snotičje odpotoval z Bleda ministrski predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović v spremstvu šefa kabineta Dragana Protića. Skozi Ljubljano je potoval ob 22. in ga je na postaji pozdravil ban dr. Marko Natlačen. S predsednikom vlade se je ob Bledu do Zagreba peljal tudi minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Cvetković. Predsednik dr. Stojadinović je davi ob 9.25 prispel v Beograd.

Danes vsi k telovadni akademiji Sokolov ob 17. uri na letnem telovadišču v Tivoliju. — V primeru slabega vremena bo akademija jutri dopoldne ob 10.

Ameriški protest v Tokiju

NEW YORK, 27. avg. e. Po nalogu zunanje ministra Cordella Hulla je ameriški veleposlanik v Tokiju predložil protestno noto, ki se glasi: Moja vlada želi izraziti svoj oster protest zaradi tega, ker je bilo v nevarnosti življenje Američanov in drugih neborcev, potujočih v neoboroženem civilnem avionu, ki je bilo v službi potniškega prometa. Jasnje je dokazano, da letalo redno vozi na tej progi, ki jo sme izkoriščati. Napad japonskih bombarderjev na civilno potniško letalo je izzval veliko razburjenje ameriškega javnega mnenja.

Sprejem strank pri banu

LJUBLJANA, 27. avg. AA. Kraljevska banska uprava dravske banovine objavlja, da se stranke ponovno opozarjajo, da so sprejemni dnevi na banski upravi, in sicer pri gospodu banu in g. pomočniku bana samo v torek in petek od 10. ure naprej. Druge dni se stranke ne bodo sprejemale.

Borzna poročila.

Inozemske borze
Curt, 27. avgusta. Beograd 10.—, Pariz 11.935, London 21.235, New York 498.50, Bruselj 73.70, Milan 22.9750, Amsterdam 238.62, Berlin 125.—, Danci 26.—, Evropa 15.05, Varšava 82.25, Petrograd 39.25.

Spremembe v vladi

Beograd, 26. avgusta. AA. V imenu Nj. Vel. kralja in z ukazom kr. namestnikov so bile 25. t. m. sprejete ostavke, ki so jih dali trgovinski minister dr. Milan Vrbanić, vojni minister general Ljubomir Marić in minister za telesno vzgojo naroda dr. Vjekoslav Miletić, ter so bili vsi postavljeni na razpoloženje.

Za novega vojnega ministra je postavljen armadni general Milutin Nedić, načelnik glavnega generalnega štaba, za trgovskega ministra je postavljen inž. Nikola Kabalin, za ministra za telesno vzgojo je postavljen dr. Mirko Bujić, župan mesta Splita.

Hude represalije v Palestini

Angleške čete rušijo vasi, v katerih se skrivajo arabski teroristi

JERUZALEM, 27. avg. e. V zvezi z nedavno eksplozijo peklenškega stroja pod nekim angleškim kamionom so britanske čete za represalijo pognale v zrak 120 hiš v vasi Saab, vzhodno od Akoa. O priliki včerajšnjih represalij v Djeninu je bilo poganih v zrak 100 arabskih hiš.

JERUZALEM, 27. avg. AA. Včeraj dopoldne je bil v Jaffi izvršen bombni atentat in je dosedaj na posledicah eksplozije umrlo 22 oseb.

Razdelitev Palestine opuščena

LONDON, 27. avg. Vest, da je angleška vlada opustila svoj prvotni načrt o razdelitvi Palestine se potrjujejo. Sedaj sestavlja nov načrt, po katerem bi severna in južna Palestina še nadalje ostali angleško mandatno področje. Nad južno Palestino hoče Anglija obdržati kontrolo zaradi Sueskega prekopa, nad severno Palestino pa zaradi petrolejskega daljnovoda. Severna Palestina bi obenem tvorila prirodni valobran med Arabci v Siriji in Arabci v Palestini.

Palestinski dan

BEYRUT, 27. avg. Palestinski nacionalni odbor je določil 22. september za tako zvan palestinski dan. Tega dne bodo v vseh arabskih in muslimanskih mestih manifestacijske zborovanja, obenem pa bodo zbirali prispevke za arabsko akcijo v Palestini.

Lindberghov doživljaj v Moskvi

RIGA, 27. avg. e. Kakor znano, se ameriški polkovnik in znameniti letalec Lindbergh že delj časa mudi v Moskvi. Za časa svojega bivanja v sovjetski prestolnici je imel Lindbergh doživljaj, ki je precej značilen za sovjetske razmere. Polkovnik je opazil, da ga stalno spremlja neznan človek. Kamor je šel s soprogo, mu je sledil tudi neznanec. Ko je bilo tega Lindberghu preveč, ga je ustavil in vprašal, kaj želi. Neznanec mu ni dal odgovora in tedaj se je Lindbergh razburil in ga tako opazil, da ga je knokoutiral. Naslednjega dne je Jezov, šef GPU, intervjuiral pri ameriškem poslaniku in ga obvestil, da je osebo odredil agenta GPU, da spremlja Lindbergha in da skrbi za njegovo osebno varnost. Dogodek je izzval senzacijo v diplomatskih krogih v Moskvi. Jezov je tudi pisal Lindberghu pismo, v katerem poudarja, da ni samo dober letalec, temveč tudi izvrsten boksar.

Mednarodni kongres za zgodovino medicine

BEograd, 27. avg. e. XI. mednarodni kongres za zgodovino medicine se bo vršil v Zagrebu in Beogradu. V Zagrebu bo od 2. do 4. septembra, v Beogradu pa od 5. do 8. septembra. Tega mednarodnega kongresa se bo udeležilo nad 100 udeležencev iz 23 držav, in sicer 5 iz Bolgarije, 2 iz Brazilije, 2 iz Belgije, 3 iz Estonije, 2 iz Grčije, 6 iz Danske, 2 iz Egipta, 4 iz Anglije, 3 iz Letonije, 15 iz Italije, 2 iz Madžarske, 20 iz Nemčije, 4 iz Poljske, 1 iz Portugalske, 12 iz Rumunije, 7 iz USA, 10 iz Turčije, 2 iz Finske, 7 iz Francije, 3 iz Češkoslovaške, 4 iz Holandske, 7 iz Švice in 6 iz Švedske. Poleg tega se kongresa udeležijo tudi mnogi najuglednejši naših zdravnikov, ki bodo poročali o zgodovini medicine.

Republikanska koncentracija v Španiji

Sestavljena bo nova vlada z zastopniki vseh skupin — Republikanci računajo na zmago

BAYONNE, 27. avg. e. Bivši predsednik katalonske vlade Afire je dal dopisniku »United Press« naslednjo izjavo:

Smatram, da ne bom izdal nobene velike tajnosti, če povem, da se bo ob koncu tega ali v začetku prihodnjega meseca sestavila nova vlada pod vodstvom Negrina, ki bo velik republikansko-demokratski koncentracijski kabinet. V njem bodo zastopane vse stranke z najvidnejšimi prvaki in predstavniki katalonskega generaliteta. Edini namen te vlade bo, kakor je bil tudi namen vseh prejšnjih vlad, da okrepi edinstvo Španije, da lahko vodi vojno do zmagovitega konca. Vojna bo lahko še dolgo trajala, kajti velike utrbe, zgrajene v zadnjih mesecih na obeh straneh, onemogočajo naglo napredovanje vojske. Izgledi republikancev so v tem, da jih vodijo mladi oficirji, izsolani na najbolj-ših vojnih akademijah v inozemstvu. Toda ni izključeno, da se utegne vojna končati iznenada ali nepredvideno. Prej ali slej pride v poedinih krajih, zasedenih po so-

vražniku, do upora, ki bo nam koristil. Iz krajev, zasedenih po Francovih četah, prihajajo neprestano vesti o nezadovoljstvu prebivalstva, dočim je republikanski del Španije popolnoma miren. Majhne difference, ki res obstojajo ali so obstojale med Katalonijo in centralno vlado, ne predstavljajo nobene nevarnosti, kakor to z nasprotni strani radi zatrjujejo.

PARIZ, 27. avg. e. V Estramaduri južno od Taje na meji province Kaleres Ciudad Real in Estramadure so republikanci ustavili napredovanje nacionalistov. Na jugu med Kabazo del Bune pri Almadenu so republikanci prešli v napad in so precej napredovali. Prešli so reko Zuher in so zavzeli več manjših krajev. Plen republikancev znaša dva tanka, dva topa in mnogo vojnega materiala, ujeli so 200 vojakov in prodrli 15 km daleč. Napredovanje armade Queipo de Llana proti Aladenu je zaradi nove akcije republikanskih čet ogroženo.

Popolna zmaga Daladiera

Vse levčarske skupine so pristale na njegov program in vladi ne bodo delale težav

PARIZ, 27. avg. AA. Reuter: Po zadnjih vesteh se zdi, da je Daladier prodrl s svojimi zahtevami. Na včerajšnjem sestanku svojega poslanskega kluba so komunisti sklenili samo, da bodo zahtevali od vlade točnejša pojasnila, socialisti pa so sklenili, da v vprašanju socialne zakonodaje ne bodo skušali vreti vlade. Republikanska socialistična zveza je sklenila, da zaradi težkih posledic ne bo povzročila vladne krize. Tudi socialni demokratje so sklenili, da glede na mednarodni položaj

ne bodo delali Daladieru nobenih težav. Zveza strokovnih organizacij v pariškem okrožju je snoti sklicala shod, na katerem so obravnavali zadnji Daladierov govor. Vsi govorniki so se izrekli za obrambo vseh socialnih zakonov, posebno pa za 40 urni delovni teden. Po shodu je nekaj udeležencev hotelo demonstrirati na wagramski aveniji. Policija pa je takoj razglašala demonstrante in na ulici je bilo kmalu zopet vse v redu. Do incidentov ni prišlo.

Rumunski zunanji minister Petrescu Comnen v Kotoru

KOTOR, 27. avg. e. Rumunski zunanji minister Petrescu Comnen je včeraj prispel v Kotor. Na obrežju je pozdravil ministra mestni župan Djuro Drašković, nakar se je minister pristrčno zahvalil in zaključil svoj govor z vzklikom »Živela Jugoslavija!« Občinstvo je vzklikalo »Živela Rumunija!« Minister je nato v spremstvu župana napravil izlet po lovčenskih serpentinah do Njeguševca, nato se je pa vrnil v mesto ter si ogledal razne zanimivosti. Kmalu nato se je spet vkrcal na »Petko«, ki je krenila proti Sušaku.

Zopet spremembe v šibeniškem občinskem svetu

ŠIBENIK, 27. avg. e. Banska uprava je razrešila dolžnosti župana mestne občine v Šibeniku Marka Bacinica in podžupana Antona Tambaca. Za predsednika je imenovan Petar Sunor, za podpredsednika pa odvetniški pripravnik Mijo Grubešić. Ostali člani občinskega odbora niso bili izmenjani. Novi predstavniki mesta bodo danes in jutri prevzeli svoje poze.

Tajna trgovina z orožjem v Parizu

PARIZ, 27. avg. e. Organi javne varnosti so aretirali v Parizu štiri ilegalne prodajalce orožja. Pri njih so našli celo zalogo orožja, med njimi avtomatske pištole, puške in municijo inozemskega izvora. Med aretiranci sta dva inozemca, in sicer neki Thalmann, drugi se je pa izdal za Silvana Pugaca, v resnici sta pa oče in sin. Pri zaslišanju nista hotela povedati, od kod imata orožje.

Nova železniška proga med Poljako in Litvo

VARŠAVA, 27. avg. AA. V Kovnu so zastopniki poljske in litvanske vlade razpravljali o gradnji nove železniške proge med Poljako in Litvo, in sicer med Kosodarjem in Gejzunijem. Litovsko prometno ministrstvo je že odredilo takojšnje trasiranje proge.

Gdanski protest

GDANSK, 27. avg. e. Predsednik senata v Gdanskui Greiser je včeraj poslal poljskemu vrhovnemu komisarju noto, v kateri protestira proti shodom, ki jih prireja Zveza zapadne Poljske.

JUBILEJNI 30. MEDNARODNI SEJEM

Teden hrvaške kulture
27. VIII. — 6. IX.
Običajni popusti.

Kako daleč smo že prišli v svoji kulturi, nam jasno priča način, kako morajo nastopiti umetniki privabljalci ljudi na svoje razstave. Saj smo imeli nedavno umetnostno razstavo, za katero je bila dovoljena povračila vozilna. Torej tako je treba privabljalci ljudi na umetnostno razstavo, kakor jih privabljam na ljudske veselice, na shode in tisonbole. Ali ni to žalostno? Kako naj v takih razmerah umetnik ustvari, od kod naj črpa morebitno oporo, da ne bo omagal pod težko vsakdanjnih stiski in